

ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA CLUJ-NAPOCA
INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU”

Str. Kogălniceanu nr. 12-14, 400084, Cluj-Napoca

Tel/Fax: 0264-598343, Tel: 0264-431842

secretariat.istorie@academia-cj.ro ,

www.institutuldeistoriegeorgebaritiu.ro

Nr. 583/23.11.2021

ANEXA 1

RAPORT

privind activitatea INSTITUTULUI DE ISTORIE ”GEORGE BARIȚIU”

pe anul 2021

1. Membrii Secției – lucrări publicate în 2021;
cea mai importantă lucrare a fiecărui membru în 2021:
Vezi raport de activitate – prof.univ.dr. Ioan BOLOVAN – director IIGB
- prof.univ.dr. Vasile PUȘCAȘ, m.c.
2. Domenii de cercetare: Istorie (Istorie medievală, Istorie modernă, Istorie contemporană, Istorie universală, Filosofie, Psihologie, Sociologie, Drept)
3. Resurse umane: (vezi Anexa 2)

- Cercetători	- 39 (23+16)
- Nr. doctori	- 42 (39 cercetători+3 personal auxiliar)
- Nr. conducători de doctorat	- 11 (6 - Istorie, 5 (3+2) la UBB)
3. Activitate formare de tineri cercetători: doctoranzi; postdoctoranzi
Doctoranzi – 3
4. Infrastructură de cercetare nouă achiziționată/completată în anul 2021: biblioteca de specialitate, echipamente de cercetare (cu valori peste 10KEuro) etc.
 - achiziționare echipament electronic
 - de la buget - în valoare totală de 565 lei – 1 monitor;
 - din granturi (PCE – 2081) în valoare totală de 29.914 lei - 6 laptopuri, 1 multifunctional laser și 1 cameră foto

Biblioteca de specialitate a Institutului:

112(108+4) volume și 95 (84+7) titluri periodice

Prin schimb, donații, abonamente și achiziții

ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA CLUJ-NAPOCA
INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU”
Str. Kogălniceanu nr. 12-14, 400084, Cluj-Napoca
Tel/Fax: 0264-598343, Tel: 0264-431842
secretariat. istorie@academia-cj.ro,
www.institutuldeistoriegeorgebaritui.ro

7. Realizări excelente din anul 2021 (cca 3 rezultate)

- cărți (opere fundamentale)

1. Vasile Pușcaș, *The Ribbentrop-Ciano Diktat-Transylvania and the Romanian-Hungarian Relations (1940-1944)*, Cluj-Napoca, Edit. Școala Ardeleană, 2021, 378 p. (ISBN 978-606-797-751-6)
2. *Trianon, Trianon! – A Century of Political Revisionist Mythology* (Editors V. Pușcaș, N. Sava), Cluj-Napoca, Edit. Școala Ardeleană, 2021, 384 p.
3. O'Connor, Paul; **Bența, Marius Ion**, *The Technologisation of the Social: A political anthropology of the digital machine*, London/ New York: Routledge. ISBN 9780367511661

- lucrări științifice (publicate în volume/reviste cu impact mare)

1. Corneliu Pintilescu, *Turning Religious Practices into Political Guilt: Jehovah's Witnesses in the Narratives of the Securitate File*, în vol. James A. Kapaló, Kinga Povedák (coord.), *The Secret Police and the Religious Underground in Communist and Post-Communist Eastern Europe*, Routledge, Londra, 2021, p. 126-143 (ISBN: 978-0-367-27999-8)
2. Ottmar Trașcă, *Romanian-Hungarian relations and the problem of Transylvania as reflected in reports drafted by the diplomat Raoul Bossy, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary of Romania to Berlin (1941-1943)*. In: Adrian Vițalaru, Ionuț Nistor, Adrian-Bogdan Ceobanu (eds.), *Romanian Diplomacy in the 20th Century. Biographies, Institutional Pathways, International Challenges*, Berlin-Bern-Bruxelles-New York-Oxford-Warszawa-Wien, Peter Lang, 2021, p. 277-314.
3. Virgil Ciomoș, *Entre phénoménologie et psychanalyse. Le statut architectonique de la psychologie*, în *Phénoménologie et psychanalyse*, Hermann, Paris, 2021, pp. 177-205.

- rapoarte/studii de mare interes național –

- alte realizări considerate excelente:

- Implicarea cercetătorilor Institutului în realizarea unor lucrări de mare anvergură
Pe lângă programele de cercetare fundamentale derulate prin institut (corpus-urile de documente) cercetătorii Institutului au fost implicați și în alte proiecte prioritare ale Academiei Române:

ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA CLUJ-NAPOCA
INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU”
Str. Kogălniceanu nr. 12-14, 400084, Cluj-Napoca
Tel/Fax: 0264-598343, Tel: 0264-431842
secretariat. istorie@academia-cj.ro,
www.institutuldeistoriegeorgebaritiu.ro

Enciclopedia Istoriografiei Românești, proiect prioritar al Academiei Române – Secția de științe istorice și arheologie - în anii 2020-2021, inițiat de Acad. Victor Spinei (Ioan Bolovan, Mircea-Gheorghe Abrudan, Remus Mircea Birt)

Instituțiile cu preocupări de istorie de pe teritoriul României (Mirela Popa Andrei, Daniela Deteșan)

Periodicele aferente științei istorice românești, coord. Institutul de Istorie „G. Barițiu” din Cluj-Napoca (Ioan Bolovan, Mirela Popa Andrei, Daniela Deteșan)

Enciclopedia izvoarelor istoriei românilor (Victor Vizauer)

8. Premii internaționale/naționale (ale Academiei Române) obținute de cercetătorii din Academia Română

9. Cooperări științifice naționale și internaționale inclusiv în proiecte (cu indicarea numărului de proiect și a partenerilor). Oaspeți din străinătate.

În anul 2021 s-au încheiat următoarele protocoale de colaborare (parteneriate):

- Parteneriat încheiat cu Asociația culturală „Simion Bărnuțiu” din Cluj-Napoca pentru proiectul *Panteonul Național Munții Apuseni. Proiect de restaurare, conservare și promovare a locurilor istorice.*
- Parteneriat, prin Centrul CIER, cu Centro Primo Levi, o organizație din New York, SUA, formată pe fundamentul moștenirii umaniste a scriitorului și chimistului Primo Levi, cel care a supraviețuit deportării la Auschwitz, contribuind, apoi, semnificativ la dezbaterile legate de rolul memoriei în societățile moderne.
- Parteneriat încheiat cu Marea Lojă Națională din România (MLNR), Comisia de Istorie a MLNR, pentru proiectul *Corpus de Documente privind istoria francmasoneriei din Transilvania, Banat și Vechiul Regat (sec. XVIII-XX).*

Cooperări științifice în derulare:

14 cooperări științifice naționale: cu Institutul de Arheologie și Istoria Artei; Centrul de Studii Transilvane; Institutul de Istorie „N. Iorga” București; Institutul de Istorie „A.D. Xenopol” Iași; Institutul de Arheologie din Iași; Institutul de Istorie a Religiei din București; Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca; Universitatea ”1 Decembrie 1918” Alba-Iulia, Universitatea din Oradea.; Universitatea de Vest din Arad, Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași; Arhivele Naționale ale României; Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj-Napoca; Primăria și Parohia Ortodoxă Rășinari în vederea realizării unor proiecte științifice și de valorificare a patrimoniului cultural-

ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA CLUJ-NAPOCA
INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU”
Str. Kogălniceanu nr. 12-14, 400084, Cluj-Napoca
Tel/Fax: 0264-598343, Tel: 0264-431842
secretariat.istorie@academia-cj.ro,
www.institutuldeistoriegeorgebaritui.ro

istorică din Rășinari și Mărginimea Sibiului.

12 cooperări internaționale: cu Academia di Romania din Roma; Institutul Federal pentru Istoria și Cultura Germanilor Răsăriteni din Oldenburg (Germania); Institutul de Istorie din Belgrad al Academiei Sârbe de Științe, Institutul de Bizantinologie din Viena (Austria); Școala de înalte Studii de Științe Sociale din Paris (Franța); Institutul pentru Cercetarea Patrimoniului Cultural din Görlitz (Germania); Institutul de Istorie, Stat și Drept al Academiei de Științe din Chișinău (Republica Moldova); Institutul pentru Cultura Românilor din Voivodina (Novisad, Serbia); Departamentul de Istorie Bisericească al Universității Catolice din Milano (Italia), Universitatea din Cernăuți, Institutul Polon de Lingvistică (Colectivul de realizare a **Lexiconului Latinei medievale a Polonilor**) pentru realizarea ediției on-line a **glosarului**; cu Academia Maghiară de Științe în cadrul Comisiei Mixte de Istorie Româno-Maghiară și cu Academia Sârbă de Științe în cadrul Comisiei Mixte de Istorie Româno-Sârbe; cu China Center for Modernization Studies din cadrul Academiei Chineze de Științe; cu Institutul pentru Istoria și Geografia Regională a Șvabilor Dunăreni din Tübingen (Germania) și cu Institutul de Istorie Contemporană din Belgrad (Serbia).

Oaspeți din străinătate: -

10. Conferințe, workshop-uri și sesiuni științifice organizate de Institut

Dep. ISTORIE

În cadrul Zilelor Academice Clujene – 2021

- Cluj-Napoca, 13-15 octombrie 2021 – Conferința Internațională *MODERNISM, MODERNIZARE, MODERNITATE. PERSPECTIVE ISTORIOGRAFICE ȘI METODOLOGICE*
Organizatori: Institutul de Istorie „George Barițiu”, Universitatea Babeș-Bolyai – Centrul de Studiere a Populației
- Decernări ale titlului de membru de onoare ai Institutului (prof.univ.dr. Gheorghe Iacob, prof.univ.dr. Dumitru Preda)
Conferința Internațională s-a desfășurat on-line, lucrările fiind structurate pe 11 paneluri:

Sesiune de deschidere – comunicări în plen

- P. 1. 500 de ani de scriere în limba română (1521, Neacșu de la Câmpulung)
- P. 2. Elemente de modernitate în Transilvania medievală și premodernă
- P. 3. Progres și regres în drumul spre modernitate în planul relațiilor demografice la populația din teritoriile românești (secolele XVIII-XX)

ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA CLUJ-NAPOCA
INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU”
Str. Kogălniceanu nr. 12-14, 400084, Cluj-Napoca
Tel/Fax: 0264-598343, Tel: 0264-431842
secretariat: istorie@academia-cj.ro,
www.institutuldeistoriegeorgebaritiu.ro

- P. 4. Modernizarea între succese și eșecuri
- P. 5. Femeia între tradiția și modernitatea românească (a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului XX). Interogații, realizări și perspective
- P.6. Francmasoni celebri și ideile lor de modernizare în spațiul profan
- P.7. Urbanism și modernizare la Cluj în perioada 1990-2021
- P. 8. Orizonturi ale modernizării și orizonturi ale moralității
- P. 9. Modele și discursuri ale modernității naziste în Europa de Sud-Est: O perspectivă transnațională asupra Grupului Etnic German din România și a implicațiilor sale postbelice
- P. 10. Cultură, memorie și modernitate
- P. 11. Tradiție și modernizare în filosofia românească în secolul XX

Lansări de carte:

- 2 aprilie 2021, orele 11, on-line – Zoom
Vasile Pușcaș, KEITH HITCHINS: The Historian's Honesy / Onestitatea istoricului

Organizatori: Institutul de Istorie "George Barițiu", Fundația Transilvaia Leaders, Editura Școala Ardeleană

Au prezentat: Acad. Ioan-Aurel Pop, prof.univ.dr. Ioan Bolovan, Vasile George Dâncu – din partea Editurii Școala Ardeleană

- 2 iunie 2021, orele 12, on-line – Zoom
Vasile Pușcaș, Ionel N. Sava, Trianon, Trianon! Un secol de mitologie politică revizionistă / Trianon, Trianon! A century of revisionist political mythology

Organizatori: Institutul de Istorie "George Barițiu", Fundația Transilvaia Leaders

Au prezentat: Acad. Ioan-Aurel Pop, prof.univ.dr. Dumitru Preda

- 22 iunie 2021, orele 17
Armata română pe Frontul de Est în imagini (1941-1944). Editori: Ottmar Trașcă, Adrian Boda, Valentin Orga, Benkő József

Organizatori: Institutul de Istorie "George Barițiu", Biblioteca Centrală Universitară "Lucian Blaga"

Au prezentat: Prof.univ.dr. Virgiliu Țărău, CSI dr. Ottmar Trașcă

Dep. DCSU

În cadrul Zilelor Academice Clujene – 2021:

- 7. Cluj-Napoca, 19 octombrie 2021, **Masa rotundă** *Identitate și diferență. O perspectivă transversală asupra științelor socio-umane*, (Silviu Gabriel Totelecan, moderator al Secțiunii de Sociologie).

ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA CLUJ-NAPOCA
INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU”
Str. Kogălniceanu nr. 12-14, 400084, Cluj-Napoca
Tel/Fax: 0264-598343, Tel: 0264-431842
secretariat.istorie@academia-cj.ro,
www.institutuldeistoriegeorgebaritui.ro

8. Cluj-Napoca, 22 octombrie 2021, **Masă rotundă** *Valențe morale ale crizei sanitare provocate de pandemia de COVID-19*. (Faiciuc, L. & Raluca D. Szekely-Copîndean, (moderatori)

În cadrul Sesiunii științifice anuale a Departamentului Cercetări Socio-Umane cu titlul *De la etică la performativitate* următoarele manifestări:

9. 10 noiembrie 2021, Simpozionul *Între oglinzile socialului: Performativități ale socia(bi)lității*, Sectorul de Sociologie, Științe Economice și Juridice al Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca al Academiei Române (Silviu-Gabriel Totelecan, organizator și moderator)

Masa rotundă „Invenție, producere, economii creative: (socio-)logici ale industrializării «creației»” (Silviu-Gabriel Totelecan și Adrian T. Sîrbu)

Masa rotundă „Auctorialitate și creație culturală în societatea medIALIZATĂ” Silviu-Gabriel Totelecan și Adrian T. Sîrbu)

10. 12 noiembrie 2021, **Simpozionul** *Reflecții despre moralitate în cercetarea filosofică*. Sectorul de Filosofie al DCSU. (moderator Ionuț Isac)
11. 19 noiembrie 2021, **Simpozionul** „*Cogniție, afectivitate, identitate, moralitate*”, on-line, Colectivul de Psihologie din cadrul Departamentului de Cercetări Socio-Umane al Institutului de Istorie „George Barițiu”, Academia Română Filiala Cluj-Napoca (Lucia Faiciuc, Raluca și D. Szekely-Copîndean, organizatori)

11. Concluzii și propuneri

În anul 2021, membrii institutului au desfășurat în cadrul proiectelor prioritare ale Academiei Române/Institutului, mai ales a colecțiilor de documente, o activitate de cercetare științifică la parametrii unor exigențe superioare, dată fiind experiența acumulată de-a lungul mai multor decenii și a competenței profesionale dobândite de membrii săi. Condițiile speciale ale pandemiei din acest an au influențat negativ posibilitățile de documentare din arhive și biblioteci, de efectuare a unor interviuri, de diseminare a rezultatelor cercetării etc. Cu toate acestea, lucrările de plan au fost realizate aproape integral, iar cercetătorii au susținut câteva zeci de comunicări, au publicat cărți și studii, au susținut un număr rezonabil de comunicări științifice. În cadrul Zilelor Academice Clujene, a fost organizată între 13-15 octombrie o conferință națională (cu participare internațională), care a întrunit peste 100 de participanți din țară și străinătate.

ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA CLUJ-NAPOCA
INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU”

Str. Kogălniceanu nr. 12-14, 400084, Cluj-Napoca

Tel/Fax: 0264-598343, Tel: 0264-431842

secretariat. istorie@academia-cj.ro,

www.institutuldeistoriegeorgebaritiu.ro

De asemenea, activitatea din cadrul SCOSAAR – Departamentul Filiala Cluj-Napoca, s-a extins prin cooptarea a încă 1 conducător de doctorat abilitat în domeniul Istorie, organizându-se un colocviu de admitere la doctorat în septembrie, toate locurile (13) fiind ocupate de candidați validați de Prezidiul Academiei Române pentru cei 7 conducători de doctorat în domeniul Istorie din cadrul Departamentului Filiala Cluj-Napoca.

Propunem ca începând cu anul 2022 să existe posibilitatea transformării unor posturi de cercetare pentru avansarea prin concurs intern a celor mai merituoși cercetători. Prezidiul Academiei Române poate alocă un buget fiecărui institut (proporțional cu numărul de membri, realizările științifice etc.) care să permită promovarea câtorva cercetători care își aduc o contribuție deosebită la sporirea vizibilității Institutului. La universități există deja de câțiva ani practica avansării pe post pentru un procent de cadre didactice interne.

Cluj-Napoca, 22 noiembrie 2021

DIRECTOR,

Prof.univ.dr. Ioan BOLOVAN,

Membru corespondent al Academiei Române